

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 6 mei 2024
(OR. en)

9446/1/24
REV 1

LIMITE

COARM 91
CONOP 28
CFSP/PESC 652
COPS 243

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Ontwerpconclusies van de Raad over een EU-standpunt inzake de bestrijding van de illegale handel in handvuurwapens en lichte wapens met het oog op de Vierde Conferentie ter toetsing van de uitvoering van het VN-actieprogramma inzake SALW (New York, 18-28 juni 2024)

Voor de delegaties gaan hierbij de ontwerpconclusies van de Raad over een EU-standpunt inzake de bestrijding van de illegale handel in handvuurwapens en lichte wapens met het oog op de Vierde Conferentie ter toetsing van de uitvoering van het VN-actieprogramma inzake SALW (New York, 18-28 juni 2024).

De titel in deze versie verschilt van de oorspronkelijke versie. De inhoud blijft verder ongewijzigd.

ONTWERP-**CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER EEN EU-STANDPUNT INZAKE DE BESTRIJDING VAN DE ILLEGALE HANDEL IN HANDVUURWAPENS EN LICHT WAPENS MET HET OOG OP DE VIERDE CONFERENTIE TER TOETSING VAN DE UITVOERING VAN HET VN-ACTIEPROGRAMMA INZAKE SALW (NEW YORK, 18-28 JUNI 2024)**

1. De Raad merkt op dat illegale handvuurwapens en lichte wapens (small arms and light weapons - SALW) en de munitie daarvoor blijven bijdragen tot instabiliteit en gewapend geweld en zodoende de inspanningen voor duurzame ontwikkeling en crisisbeheersing dwarsbomen, hele regio's, staten en samenlevingen verder destabiliseren, gewapend geweld en georganiseerde criminaliteit aanwakkeren, en de gevolgen van terroristische aanslagen verergeren. De Raad is vastbesloten de illegale handel in SALW en de munitie daarvoor te voorkomen en aan banden te leggen en verantwoordingsplicht en verantwoordelijkheid met betrekking tot de legale handel erin te bevorderen.
2. In overeenstemming met de bijdrage van de Europese Unie (EU) aan het pact voor de toekomst van de VN en de nieuwe agenda voor vrede van de secretaris-generaal van de VN, wijst de Raad erop dat de instrumenten voor de beheersing van conventionele wapens moeten worden versterkt en burgers beter moeten worden beschermd tegen de gevolgen van deze wapens, onder meer door verdere naleving van het internationaal humanitair recht en het recht inzake de mensenrechten te bevorderen en de strijd tegen de verspreiding van handvuurwapens en lichte wapens te ondersteunen door: 1) regionale en nationale routekaarten, streefcijfers en toezeggingen vast te stellen die gepaard gaan met de passende middelen om de vooruitgang te volgen en internationale steun te mobiliseren; 2) voort te bouwen op het VN-actieprogramma en de beschikbare internationale instrumenten en initiatieven op het gebied van tracering en capaciteitsopbouw om omleiding te voorkomen en doeltreffend voorraadbeheer te waarborgen; 3) in te spelen op nieuwe technologische ontwikkelingen.
3. De Raad beschouwt het actieprogramma van de Verenigde Naties ter voorkoming, bestrijding en uitbanning van de illegale handel in SALW in al zijn aspecten (het "actieprogramma") als het universele kader om de dreiging die uitgaat van illegale SALW aan te pakken, en steunt de volledige en doeltreffende uitvoering ervan op nationaal, regionaal en mondiaal niveau.

4. De Raad ziet uit naar de aanstaande vierde toetsingsconferentie die van 18 tot en met 28 juni 2024 plaatsvindt in New York (RevCon4) en de gelegenheid biedt de voorlopige balans van de uitvoering van het actieprogramma op te maken. De Raad is van mening dat RevCon4 moet uitgaan van de ambitie om ervoor te zorgen dat het actieprogramma relevant blijft en doeltreffender wordt.
5. De Raad herinnert eraan dat hij op 17 oktober 2022 Besluit (GBVB) 2022/1965 heeft vastgesteld om de volledige en doeltreffende uitvoering van het actieprogramma en het internationaal traceringsinstrument te ondersteunen, de internationale, regionale en nationale veiligheid te verbeteren, bij te dragen tot de menselijke veiligheid, duurzame ontwikkeling te bevorderen door de beheersing van SALW en genderresponsieve beleidsmaatregelen en programma's voor de beheersing van SALW te ondersteunen, op basis van een grondige genderanalyse.
6. De Europese Unie (EU) heeft zijn steun uitgesproken voor inhoudelijke en inclusieve voorbereidingen voor RevCon4 overeenkomstig besluit (GBVB) 2022/1965 van de Raad. Regionale bijeenkomsten hebben de deelnemende staten en de respectieve regionale organisaties een forum geboden om regiospecifieke uitdagingen in verband met handvuurwapens en lichte wapens in kaart te brengen en regionale prioriteiten voor RevCon4 te bespreken.
7. De EU zal constructief bijdragen tot een betekenisvol en concreet, op consensus gebaseerd resultaat van RevCon4, en er tegelijk naar streven dat de volgende kerndoelstellingen tot uitdrukking komen in het slotdocument van de conferentie:
 - i. Onderkennen dat de uitvoering van het actieprogramma gebaat is bij synergieën met internationale instrumenten met soortgelijke doelstellingen, zoals het Wapenhandelsverdrag en het VN-Vuurwapenprotocol, onder meer inzake rapportageverplichtingen en hulp en samenwerking.

- ii. Zich verheugen over de vaststelling van het mondiaal kader voor het beheer van conventionele munitie gedurende de gehele levenscyclus; erkennen dat de uitvoering van het actieprogramma wordt aangevuld met het mondiaal kader voor het voorkomen, bestrijden en uitbannen van de illegale handel in munitie; het voorkomen, bestrijden en uitbannen van de illegale handel in SALW-munitie binnen het toepassingsgebied van het actieprogramma houden, alle noodzakelijke verwijzingen naar verantwoord munitiebeheer in aanmerking nemen zodat ook munitie in het proces van het actieprogramma wordt opgenomen en de aan het actieprogramma deelnemende staten ertoe aanmoedigen relevante ervaringen, geleerde lessen en beste praktijken uit te wisselen en te delen in overeenstemming met het mondiaal kader; onderkennen dat veel staten reeds bepalingen van het actieprogramma en het internationaal traceringsinstrument (International Tracing Instrument - ITI) toepassen op SALW-munitie.
- iii. Onderkennen dat, overeenkomstig de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, vrede niet mogelijk is zonder duurzame ontwikkeling, ontwikkeling niet mogelijk is zonder vrede en zonder eerbiediging van de mensenrechten en gendergelijkheid. Het aan banden leggen van de illegale handel in SALW en de munitie daarvoor is in dit verband van cruciaal belang.
- iv. Een genderbewuste aanpak voor de beheersing van SALW ondersteunen en onderkennen dat gewapend geweld een verschillend effect heeft op vrouwen, mannen, meisjes en jongens, en zorgen voor een grotere rol van vrouwen bij de uitvoering van het actieprogramma en voor een op gender gebaseerde analyse bij SALW-controleactiviteiten als voorwaarde voor de doeltreffendheid ervan.
- v. Actie ondernemen om het actieprogramma en het ITI ervan doeltreffender te maken in het licht van ontwikkelingen in de technologie, het ontwerp, de vervaardiging en de handel met betrekking tot SALW. Het baart de EU met name zorgen dat het toenemende gebruik van handvuurwapens met een framegroep van polymeer of een modulair ontwerp en het gebrek aan een mondiale norm voor de manier waarop en de plaats waar deze wapens gemarkeerd moeten worden, het vermogen om deze wapens te traceren geleidelijk dreigt te ondermijnen. Om de mogelijkheid te scheppen en te behouden dat SALW met een framegroep van polymeer en modulaire SALW getraceerd worden, moet tijdens RevCon4 overeenstemming worden bereikt over een manier om tot een consensus over de markering van deze SALW te komen.
- vi. Steun verlenen aan de oprichting van een open groep van technische deskundigen voor de uitvoering van het VN-actieprogramma en het ITI ervan met betrekking tot nieuwe technologieën op het gebied van SALW.

- vii. Steun verlenen aan de bestaande vrijwillige uitwisseling van informatie tussen staten over vastgestelde gevallen van omleiding, teneinde kanalen voor wapenhandel aan het licht te brengen en af te snijden en de capaciteit voor risicobeoordeling in het kader van de controle op wapenuitvoer (artikel 11 van het Wapenhandelsverdrag en het Forum voor informatie-uitwisseling over omleiding).
 - viii. De rol van wapenuitvoercontrolepraktijken onderstrepen bij het voorkomen en bestrijden van de illegale handel in SALW, onder meer door het risico op omleiding (onder andere met een genderperspectief) te beoordelen voordat uitvoervergunningen worden afgegeven.
 - ix. Steun verlenen aan SALW-controleactiviteiten in door conflicten getroffen gebieden via een grotere rol voor de VN en regionale vredesondersteunende operaties door, naargelang het geval, bij het opstellen van het mandaat ervan te overwegen daarin assistentie bij het monitoren van wapenembargo's en voorraadbeheer op te nemen, een en ander, waar mogelijk, in samenwerking met de VN-deskundigengroepen die belast zijn met het monitoren van de VN-wapenembargo's.
 - x. De aandacht vestigen op de rol van het actieprogramma in de strijd tegen terrorisme. De doeltreffende uitvoering van het actieprogramma bemoeilijkt het verwerven van SALW door terroristen, waardoor de potentiële impact van hun aanslagen wordt beperkt.
 - xi. De rol erkennen die SALW spelen in huiselijk en gendergerelateerd geweld, met name in geweld door een familielid of intieme partner, en ervoor zorgen dat de openbaar beschikbare gegevens over misbruik van vuurwapens uitgesplitst zijn naar geslacht en gegevens over huiselijk en gendergerelateerd geweld omvatten.
 - xii. Steun verlenen aan de belangrijke rol die regionale organisaties bij de uitvoering van het actieprogramma spelen, alsmede aan de betrokkenheid van onderzoekers, het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven in activiteiten die in het algemeen verband houden met het actieprogramma.
8. De EU is er voorstander van dat in het slotdocument van RevCon4 naar de volgende documenten wordt verwezen:
- de slotdocumenten van de intersessionele bijeenkomsten van het actieprogramma (de 7e tweejaarlijkse bijeenkomst van staten in 2021 en de 8e tweejaarlijkse bijeenkomst van staten in 2022);

- het verslag van de VN-secretaris-generaal inzake handvuurwapens en lichte wapens aan de Algemene Vergadering van de VN van 2022 (A/CONF.192/BMS/2022/1) en aan de VN-Veiligheidsraad van 2023 (S/2023/823) en 2021 (S/2021/839);
- het verslag van de VN-secretaris-generaal aan de Algemene Vergadering van de VN over de recente ontwikkelingen op het gebied van de vervaardiging, de technologie en het ontwerp van handvuurwapens en lichte wapens en de gevolgen daarvan voor de uitvoering van het internationaal traceringsinstrument (A/CONF.192/BMS/2014/1);
- de resoluties van de VN-Veiligheidsraad inzake SALW (UNSCR 2117 van 2013, UNSCR 2220 van 2015 en 2370 van 2017);
- de resolutie van de VN-Veiligheidsraad over vrouwen, vrede en veiligheid (UNSCR 1325 van 2000 en de daaropvolgende resoluties), met een bijzondere verwijzing naar UNSCR 2242 van 2015, waarin er specifiek voor wordt gepleit vrouwen een grotere rol te geven bij de inspanningen met betrekking tot het voorkomen, bestrijden en uitbannen van de illegale overdracht, en de destabiliserende accumulatie en het misbruik van handvuurwapens en lichte wapens;
- Resolutie 1612 van de VN-Veiligheidsraad van 2005 over kinderen en gewapende conflicten;
- Resolutie van de Algemene Vergadering van de VN inzake het beheer van conventionele munitie gedurende de gehele levenscyclus (A/RES/78/47), waarbij het mondiaal kader voor het beheer van conventionele munitie gedurende de gehele levenscyclus (A/78/111) is vastgesteld, een specifiek internationaal instrument voor het aanpakken van de beveiligings- en veiligheidsrisico's van conventionele munitie, met inbegrip van omleiding en de illegale handel in munitie en ongeplande explosies van munitie;
- de documenten van de OVSE over SALW.

9. In verband met de beoordeling van de uitvoering van het actieprogramma steunt de EU de opname van de volgende elementen in het slotdocument van RevCon4:
- i. Bevorderen van de nationale uitvoering door nationale organen voor de coördinatie tussen instanties; nationale actieplannen; nationale contactpunten op institutioneel en technisch niveau; wetgeving, waaronder strafrechtelijke bepalingen, regelgeving en bestuursrechtelijke procedures; en monitoring met betrekking tot de relevante aspecten van de levenscyclus van SALW en de munitie daarvoor, waaronder vervaardiging, markering, registratie, handel, overdracht, veilige en beveiligde opslag en verwijdering.
 - ii. Steun verlenen aan regionale en subregionale samenwerking en coördinatie.
 - iii. Steunen van het opnemen van SALW-onderdelen in bilaterale en interregionale samenwerking op veiligheidsgebied, onder meer grensoverschrijdende samenwerking en uitwisseling van informatie tussen rechtshandavings- en douane-instanties om de illegale handel in SALW aan banden te leggen.
 - iv. Versterken van de rol van regionale en subregionale organisaties en hen in staat stellen staten bij te staan bij de uitvoering van het actieprogramma.
 - v. Mogelijk maken en bevorderen van de uitwisseling en het gebruik van informatie over in kaart gebrachte patronen van gevallen van illegale handel en omleiding overeenkomstig nationale wetgeving, onder meer via databanken op internet op nationaal, regionaal en internationaal niveau, met steun voor de rol van Interpol en de VN op dit gebied.
 - vi. Bevorderen dat eindgebruikersovereenkomsten worden toegepast bij de controle op de uitvoer van SALW.
 - vii. Aanmoedigen dat bij de controle van SALW nieuwe technologieën worden toegepast om routes en patronen voor de omleiding van SALW en de munitie daarvoor in kaart te brengen alsook om bij te dragen tot strafrechtelijk onderzoek naar die gevallen van omleiding.
 - viii. Opvoeren van de inspanningen voor fysieke beveiliging en voorraadbeheer (PSSM), onder meer door het toepassen van nieuwe technologieën.
 - ix. Verbeteren van de uitwisseling van informatie inzake inbeslagname van wapens, overeenkomstig de nationale wetgevingen, teneinde zwakke punten te verhelpen en de mogelijkheden voor onderzoek en vervolging uit te breiden, met name via regionale samenwerking.

- x. Bevorderen en steunen van de toepassing van normen en beste praktijken inzake de verwerking van handvuurwapens (modulair compendium voor de beheersing van handvuurwapens - Mosaic) en munitie (internationale technische richtsnoeren voor munitie - IATG).
- xi. Bevorderen van transparantie door staten aan te moedigen om hun institutionele en technische nationale contactpunten voor het actieprogramma mee te delen.
- xii. Staten aanmoedigen hun tweejaarlijkse verslagen over de stand van de uitvoering van het actieprogramma en het ITI in te dienen teneinde het aantal en de kwaliteit ervan te vergroten, SALW op te nemen in hun verslagen voor het VN-register van conventionele wapens (Unroca), en bevorderen van synergieën op dat gebied met andere gerelateerde internationale instrumenten.
- xiii. Aanpakken van de illegale vervaardiging en wijziging van SALW en de onderdelen ervan door middel van ambachtelijke productie, zulks door rekening te houden met recente ontwikkelingen en trends, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, 3D-printen, gebruiksklaar maken van onbruikbaar gemaakte vuurwapens en ombouwen van wapens voor het afvuren van losse patronen.
- xiv. Aanpakken, in het kader van het actieprogramma en het ITI, van de toenemende problemen die de ambachtelijke productie veroorzaakt.
- xv. Bevorderen van goede praktijken inzake het onbruikbaar maken, zodat SALW permanent onklaar worden en het opnieuw gebruiksklaar maken ervan fysiek onmogelijk wordt, onder meer door de in Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2403 van de Commissie vervatte normen te propageren.
- xvi. Propageren van vernietiging als voorkeursoptie voor de bestemming van overtollige SALW.
- xvii. Aandacht schenken aan het toenemende belang van het internet en onlinetransacties, onder meer aan de immateriële overdracht van technologie en ontwerp, met betrekking tot de illegale handel in en productie van SALW en de onderdelen en componenten ervan.
- xviii. Wegwerken van wetgevingsverschillen tussen lidstaten die de illegale handel en productie van SALW in de hand werken, waaronder het illegaal ombouwen van wapens voor het afvuren van losse patronen tot functionerende vuurwapens.
- xix. Steun uitspreken voor een grotere rol, binnen hun mandaat en indien passend, van de VN en regionale vredeshandhavingsoperaties op het gebied van illegale SALW.

- xx. Rekening houden met kwesties in verband met SALW en munitie daarvoor in programma's voor wederopbouw na conflicten, en met name in programma's voor ontwapening, demobilisatie en re-integratie (DDR), programma's voor de hervorming van de veiligheidssector (SSR) en programma's voor vrouwen, vrede en veiligheid.
10. In verband met de beoordeling van de uitvoering van het ITI steunt de EU de opname van de volgende elementen in het slotdocument van RevCon4:
- i. Zorgen voor de doeltreffendheid van het ITI in het licht van de ontwikkelingen in de technologie en het ontwerp van SALW. Het baart de EU met name zorgen dat het toenemende gebruik van handvuurwapens met een framegroep van polymeer of een modulair ontwerp en het gebrek aan een mondiale norm voor de manier waarop en de plaats waar deze wapens gemarkeerd moeten worden, het vermogen om deze wapens te traceren geleidelijk dreigt te ondermijnen. Om de mogelijkheid te scheppen en te behouden dat SALW met een framegroep van polymeer en modulaire SALW getraceerd worden, moet tijdens RevCon4 overeenstemming worden bereikt over een manier om tot een consensus over de markering van deze SALW te komen. Dit proces moet leiden tot een op consensus gebaseerd document dat een aanvulling op het ITI vormt, zoals een bijlage. Naast een akkoord over het markeren van SALW met een framegroep van polymeer en modulaire SALW, moet dit document ook andere gevolgen van ontwikkelingen in de technologie en het ontwerp van SALW in kaart brengen, waaronder 3D-printen en ontwikkelingen op het vlak van markering, registratie en tracering. Dat document zou ervoor zorgen dat de ontwikkelingen in de technologie en het ontwerp de doeltreffendheid van het ITI niet aantasten.
 - ii. Bevorderen van de markering bij invoer – zoals verplicht krachtens het ITI – zo mogelijk op het tijdstip van de vervaardiging.
 - iii. Bevorderen van de toepassing van nieuwe technologieën voor een doeltreffendere markering, registratie en tracering van SALW. De samenvatting van de voorzitter van de bijeenkomst van regeringsdeskundigen bevat bevindingen en voorstellen ter zake.
 - iv. Versterken van de mechanismen voor het uitwisselen van informatie over nationale systemen voor markering op het tijdstip van vervaardiging, alsmede over standaardprocedures inzake het in beslag nemen van niet-gemarkeerde SALW.
 - v. Bevorderen van de nationale uitvoering van het ITI door middel van wetgeving inzake markering, registratie en tracering, alsook door het opstellen van tweejaarlijkse verslagen, het instellen van nationale contactpunten en het uitwerken van nationale actieplannen.

- vi. Opbouwen van capaciteit voor het traceren van illegale SALW en munitie in door conflicten getroffen gebieden, aangezien dit kan bijdragen tot het in kaart brengen en indammen van illegale-wapenstromen naar conflictgebieden. Dit kan onder andere gebeuren door het bevorderen van de betrokkenheid van de VN en regionale vredesondersteunende operaties bij het verzamelen, registeren, traceren en vernietigen van illegale SALW en de munitie daarvoor, een en ander indien passend en overeenkomstig hun mandaat, en waar mogelijk, in samenwerking met VN-deskundigengroepen die belast zijn met het monitoren van de VN-wapenembargo's; door het verlenen van steun aan capaciteitsopbouw ten behoeve van lokale veiligheidsdiensten en rechtshandhavingsinstanties, met inbegrip van een vrouwen-, vredes- en veiligheidsperspectief, voor traceer- en onderzoekswerk, in combinatie met het propageren van de iArms-databank van Interpol en andere relevante databanken; en door het steunen van initiatieven als iTrace door Conflict Armament Research.
11. Wat het overwegen van internationale samenwerking en hulp betreft, steunt de EU de opname van de volgende elementen in het slotdocument van RevCon4:
- i. Ondersteunen van de uitvoering van het actieprogramma door samenwerking en assistentie bij SALW-controleactiviteiten.
 - ii. Beoordelen van het effect van samenwerking en hulp bij de uitvoering van het actieprogramma en presenteren van het resultaat van deze beoordeling aan een twejaarlijkse bijeenkomst van staten in het intersessionele proces van het actieprogramma.
 - iii. Verbeteren van de efficiëntie en de duurzaamheid van hulpinspanningen door een betere coördinatie, in samenwerking met de betrokken regionale organisaties, donoren en uitvoeringsinstanties, zulks onder volledige zeggenschap over en zo mogelijk gestuurd door de nationale actieplannen van de ontvangende staten.
 - iv. Steunen van de VN-Trustfaciliteit voor steun aan samenwerking bij regelgeving inzake wapens (Unscar).
 - v. Zorgen voor meer transparantie inzake samenwerking en hulp op het gebied van SALW-controle door steun te verlenen aan een mondiaal register waarin assistentie bij SALW-controles wordt geregistreerd.